

تحلیل تصاویر کتب علوم دوره اول متوسطه با روش سلوج و مک تیگو

صفیه محمدخانی

کارشناس مدیریت امور دانشجویی دانشگاه تبریز

چکیده:

این پژوهش از لحاظ روش، توصیفی بوده و برای تحلیل داده ها از آمار توصیفی استفاده شده است. پایایی از طریق ضریب توافق بین کدگذاران ۸۷ درصد به دست آمده است. از لحاظ بررسی تناسب متن و نوشته، سهم تصاویر بیشتر از نوشته بوده که همه ی تصاویر جز تصاویر رنگی است. با توجه به نتایج به دست آمده لازم است از ساختارهای متنی و عناصر گرافیکی متنوعی با توجه به ویژگی های هر پایه استفاده شود. همچنین در پژوهش حاضر، تصاویر و متون کتب علوم دوره اول متوسطه ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بر اساس روش سلوج و مک تیگو تحلیل می شود. هدف از پژوهش حاضر، بررسی عناصر گرافیکی و ساختارهای متنی کتب علوم شامل رنگ آمیزی تصاویر، درصد فضای اشغالی توسط تصاویر و همچنین تناسب تصاویر با عناوین در کتب علوم دوره متوسطه اول است. دامنه ی تحقیق شامل کلیه ی کتب علوم دوره اول متوسطه ۱۳۹۹-۱۴۰۰ می باشد. در این پژوهش، ۳ کتاب علوم مورد بررسی قرار گرفته است و برای گزارش داده ها از شاخص های آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، درصد) استفاده شده است. حجم نمونه برابر با جامعه انتخاب گردیده است.

واژگان کلیدی: تحلیل، تصاویر، کتاب علوم، روش سلوج و مک تیگو

مقدمه:

هر جامعه ای بر اساس نظام ارزشی حاکم بر آن درصدد تعلیم و تربیت افرادی است که آرمان های خود را در جامعه متبلور سازد. یکی از این ابزارها، مخصوصاً در کشور ما به دلیل غالب بودن و ندادن بهای زیاد به دیگر روش های آموزشی، کتاب های درسی هستند (احمدی، ۱۳۹۳). نظام آموزشی فعلی کشور، یک نظام متمرکز و برنامه درسی آن منحصر به کتاب درسی است که در کل کشور استفاده می شود. این رسانه با اهمیت دربردارنده بخش های نوشتاری، تصویرها و تمرین هایی است که در راستای تحقق هدف های کتاب، تهیه و سازماندهی می شوند. چگونگی تنظیم محتوای کتب درسی عامل مهمی در تعیین چگونگی یادگیری است. گاهی عدم کارایی و نامناسب بودن محتوا و عدم تناسب متن و تصاویر آن با توانایی درک و فهم دانش آموزان، یادگیری را مشکل می کند یا نتیجه ای کمتر از انتظار به بار می آورد (نیک نفس، ۱۳۹۲).